

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

САДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бурса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60 .
Чужбина (годишен) . . . 140 .

Обявления { 1 стр. 600 лв. — 1/2 — 300 лв.
1/4 . 180 . — 1/8 — 100 .

Дълговете по чл. 176—189 от договора за мира.

Без съмнение, уреждането въпроса за репарациите по чл. 121 от договора за мира по един що-годе задоволителен начин, е един успех за България. Остава да се пожелае, щото и другите неурясени още въпроси по чл. 121, относително глобалната сума, да свършат също задоволително.

Но не бива да се забравя, че България и българските граждани са обтрупани с други, също тъй големи парични изисквания по договора за мира, които са до висша степен несправедливи и чието изплащане буквално по договора за мира може да компрометира добитите резултати по чл. 121.

В договора за мира е прокаран един чудовищен принцип — да се платят всички без изключение вреди и загуби, нанесени на сжгласенските страни, или на тяхни юридически или частни лица, от освободението на България до влизане на договора за мира в сила, и то с привилегии, непочиващи на никакъв юридически или международен принцип, а именно, плащането да бъде в сжгласенска валута, с лихви, въпреки нашия закон за мораториума, при една само инстанция (арбитражния съд), при една благоприятна за сжгласенските поданици процедура, и събирането на вземанията да става по системата на данъците, като се пренебрегват напълно българските закони и като се отказва всяка компетенция на българските съдилища.

Първият въпрос, който се налага е — защо ще се плаща тогава някаква глобална сума за репарации по чл. 121, когато всички вреди и загуби на сжгласенските страни и лица се репарират, се поправят, чрез плащанията, предвидени в чл. 176—189 от договора за мира? Или, защо ще се плащат по отделно вреди и загуби за различните случаи, щом всички вреди и загуби глобално ще се плащат от българския ко-

лективитет по чл. 121, и то с една сума, макар и чувствително намалена при последните преговори, но която пак си остава, взета за целия период с лихвите, едно едвам поносимо бreme за България? Не е ли това двойно плащане на едни и същи вреди и загуби? *) Ето един важен въпрос, на който много малко внимание се обръща, но по който се касае да платим ли или не два пъти едни и същи вреди и загуби, много от тях преувеличени, и то при едни привилегии за противната страна, които увеличават претендираната сума, от гледна точка на нашето стопанство, няколко пъти. В договорите за мир с другите победени страни това странно положение не съществува и в глобалната репарационна сума, намалявана от конференцията на конференция, се включват голямата част частни репарационни претенции.

Но и сами по себе си тия задължения по чл. 176—189 от договора за мира могат и трябва основно да се атакуват. Чл. 176 постановява плащанията да стават в сжгласенска валута. Тая клауза нема никакво юридическо основание. Разликата в камбиото трябало да плати победения, понеже е признал в договора за мира своята вина и отговорност за обявяване на войната. Обаче, известно е, че това признание бе изтръгнато с насилие в името на военната победа. Тая клауза е в разрез с принципа за легалния курс на монетата¹⁾. Тя е една наказателна клауза, и то не само за държавата, а и за отделните граждани, които даже не са питани за обявяването на войната, а са понесли само неизброимите ѝ пакости²⁾. Какво

*) Вж. статията ни „Репарациите“ в „Ик. Пр.“ брой 19 т. г.

1) Вж. статията ни „Легалният курс на лева“ в „Стопан. Преглед“, кн. 15 април 1922 г.

2) Вж. статията ни „Договора за мир“ в „Ик. Сп.“ кн. 5, 1922 г.

става тогава с принципите на международното частно право? Погледнато практически тая клауза ще има катастрофални последствия за отделни търговци, индустриалци и др. Стоката е продадена или реквизирана в български лева, платени тогава и обхрнати напр. в акции, или внесени в нашите банки, или платени след мира в обезценени левове, а задължението към сжгласенския кредитор се иска в валута 10 до 30 пъти по висока от лева. В името на кой принцип отделни граждани ще бъдат екзекутирани тъй жестоко? Това не е съгласно даже с правните принципи в време на война.

Тая клауза е лишена от елементарна логика, освен ако желанието да се облагодетелствува сжгласенската страна е една логика: хиляда лева дълг отпреди войната, от стока или заем, българинът е длъжен сега да ги върне на американеца с 25—27 хиляди лева, на англичанина с 23—25 хиляди лева, на французи-на с 9,000 лв., на италианеца с 6,500 лева, на сърбина с 1,400 лева, на ромънеца с 650 лв. Какво общо има тая неразумна система с принципите на покупко-продажбата и на заема?

Между това, арбитражните съдилища работят: до сега само заведени процеси пред тия съдилища има за повече от три милиарда лева.

По чл. 177 от договора за мира България се задължава да плати всички вреди, причинени на имотите, правата и интересите на сжгласенски поданици от взети срещу тях изключителни (законодателни, административни, съдебни и пр.) мерки, разбира се, в сжгласенска валута. Чл. 179 обявява компетентни арбитражните съдилища по всички дипломатически и консулски рекламации, относящи се до имотите, правата и интересите на сжгласенски поданици. Тука, по сжгласенските тълкувания, попадат претенциите по антигръцкото движение в 1906 г.

А чл. 185 предвижда ревизия от арбитражните съдилища на взетите

1) Вж. ст. ни в „Ст. Преглед“ 1922 г.

решения от бжлгар. сждилища вжв време на войната. Чл. 188 прехвжрля на арбитражните сждилища правото да се произнасят по всички спорове, каквито и да са те, относително договори, сключени преди 9 август 1920 г. между сжглашенски и бжлгарски поданици.

Мжчно е да се посочи приближително даже на колко милиарда лева вжзлизат претенциите на така облагодетелствуваните кредитори от сжглашенско поданство.

Една ревизия на всички тия клаузи трябва да се иска, и се налага. В това отношение, както централната власт, тжй и тжрговските камари чрез международните конференции, могат да направят много нещо. Тая година, както се вижда, ще бжде годината на една основна, узряла вече в световното сжзнение, ревизия на договорите за мира.

Ил. Янулов.

Пощите, телеграфите и телефоните в Варна и окржга.

Преди 1912 год. Варна, като единствено най-важно пристанище на Бжлгария, имаше на страната си всички грижи и внимание на централното правителство, ала от войните насам, и това което беше направено или започна да се прави, се изостави и за нови строежи и подобрения, не може и дума да става.

Но ако такова е общото положение на Варна и окржга, по отношение на пощи, телеграфи, телефони, положението е още по-лошо. Това е вече вссизвестно: Варна и окржга немаат сжобщителни средства. Тука, дето се извжршва почти целата бжлгарска тжрговия, населението е откжснато от центжра си. Правителството, неосветлено добре, не проявява никакви грижи. Крайно време е, Варна и окржга сами да се загрижат — така както прави Бургас. Но за да се загрижи варненския край за себе си, трябва да се изтжкнат пжрво нуждите — да се усвоят от широк кржг публика — и след това всички да заработят.

За другите отрасли — нека помислят съответните специалисти. Ние ще зачекнем тук сжобщителните средства и главно пощата, телеграфа, телефона.

За Варна и варненско се строиха телеграфи и телефони кжм края на деведесетех години и началото на пжрвите десет години от тоя век. Тогава се прокарваха телефонни кабели, подземни и вжздушни, тогава се приспособяваха централи, тогава

се прокарваха прави телеграфни и телефонни междуградски жици, тогава се обзавеждаше ново станционно централно помещение, тжгава сжщо се прокарваха телефонни и телеграфни линии из окржга — главно из Добруджанските околии.

От тогава — ето вече 20 и повече години — нищо ново не е прибавено. Всичко, що е строено преди 20 години, е станало вече негодно, а оцелялото годно — крайно недостатжчно. У нас — това е призната истина — всяко обществено мероприятие още с реализирането си става недостатжчно. Ние не строим с оглед на бждащето, а с оглед на миналото. Градската телефонна мрежа в Варна, още като се прокара и почна да функционира, инсталира се централа с 240 нумера, която не можеше да задоволи тогавашните нужди, и до преди балканската война (1912) всяка година се увеличаваше по-малко — кжрпеше се, за да достигне до едно невжзможно положение, а именно с 360-те си нумера днес да запжлва нужди за 1360 нумера, *faute de mieux*! Трябваше през войните да дойдат германците, да оценят значението на Варна и прокарат веднага втора права телеграфна жица с София и пжрва права телефонна. Окржга — те сжщо покриха с линии и станции, но като си заминаха, всичко прибраха и си отнесоха, а ние останаме пак в „пжрвобитно“ сжстояние — да чакаме.

На това положение на Варна и окржга са винозни наедно с нашето кжсогледство и войните, а така сжщо и политиката — партизанството. Войните, без сжмнение, спряха стопанското развитие на страната 6—7 години наред. Партизанството, обаче, извжрши и продължава да вжрши извжрредно пакостното си дело. Благодарение на него, ние не можем да усвоим една разумна строителна политика, която да следваме десетки години. Всеки партизанин гледа, когато е на власт, да си направи пжтища, да си прокара сжобщения в своя центжр, макар че тези сжобщения не ще се рентират, макар че по този начин се измества центра, и важни пунктове, кждето са сжсредоточени интересите на страната, остават откжснати, и по този начин се причиняват големи пакости на общите интереси. В този ход на мисли може да се дойде до твжрде сжобразни заключения: колкото един центжр е по-партизански, толкос се смята за културен и се огражда с големи нежности от страна на джржавата и се харчат за него маса обществени средства за благоустройството, за сжобщения, макар

да нема никакви обективни условия за това. Следния факт показва ясно това. От отпуснатия с извжрредния бюджет за 1921 год. 75,000,000 лв. кредит за откриване селски станции, по решение на Министерския сжвет, през тази година се ангажираха разходи на 15,000,000 лв., които беха разпределени по окржзи така: за Ст. Загорския окржж близо 2 милиона, за Тжрновския — 1½ милион, за Пловдивския — сжщо, за Плевенския — 1,200,000, за Бургазкия — сжщо, за Вратчанския — 1,100,000, за Шуменския — 900,000, а за Варненския, Петричския, Мاستанлийския и Пашмаклийския окржзи — 600,000 лв.

Германците построиха специална телефонна линия за Варна, щом те си отидоха, ние отведохме тази линия в гара Г. Ореховица, за да си служи с нея и Шумен, и Тжрново, и Русе за обикновени разговори, когато, ако беше дадена нам за изпозлуване, щеше да бжде запжлнена с бжрзи разговори, които, като донесат на фиска троен приход, щяха да сжтрудничат непосредствено в стопанския живот на страната и в международния обмен, който носи благоденствие за страната. Варнен. централна станция, която дава милиони приходи на страната и която олицетворява културната и физиономия пред чуждия свят, се помества в едно здание, строено преди 30 години, прогнило, извехтяло, без достатжчна светлина, крайно нехигиенично и извжрредно недостатжчно — за негодността на което и медицински протоколи и архитектурни експертизи и маса служебни донесения има и, при все това, никой не се загрижва да се построи ново здание, или да се наеме и приспособи друго. Вече пета година, от как в централния телефонен нумератор всички 360 нумера са заети, и до днес има подадени повече от 200 заявления за нови телефонни постове. Никой не се загрижва да постави нов нумератор от 1000 нумера вжв Варна. Че този нумератор би могжл да се плати само от абонаментата на тези 200 искатели на постове — това никой не помислюва. Каква ли впрочем телефония има вжв Варна, когато нумератора е от 30 години — извехтял, остарял — включващ технически комбинации от зараждането на телефонията и днес изучаван в странство като археологична рядкост . . . Недавна, преди 2—3 години, тжрговската пияца вжв Варна беше турила на разположение на джржавата 2 милиона лева като основа, вжрху която и последната да прибави известна сума и построи права телефонна линия между Варна — София. Понеже тук не

се намеси никаква политика, никаква партизанщина, а се диктуваше от добре разбраните стопански интереси на страната, никой не обжрна внимание: държавата в лицето на чиновниците си порезонерствува малко — че тя трябвало да даде още 2—3 милиона, а много по-важни нужди имало сега — и така си заглъхна. Пиящата щеше без малко на свои разноски да купи нов централен телефонен нумератор за Варна, ако политиката и партизанството не се намесиха и осуетиха това хубаво дело. По добруджанската граница ние имаме стратегични пунктове, които сега са се развили в стопански центрове: още ги държим откъснати телефонно и телеграфно. За никаква компетентност и вещина тука не става дума: политика и само политика, тя решава, тя налага, тя оживява. Крайно време е, прочее, да се свъземем и да променим начина на гледане и работене в полето на обществените нужди, защото иначе ни чакат още по-грозни катастрофи.

Варна и окръг трябва час по-скоро да се благоустроят в телеграфо-пощенско и телефонно отношение за изключителна полза на цялата страна.

К. Пенчев,
началник на телегр.-пощен.
станция — Варна.

ВЪТРЕШЕН ПРЕГЛЕД.

Аниета на индустриите и занаятите в Габрово.

В началото на този месец, председателя на Варн. търг.-инд. камара, г. К. Генов, и секретаря на същата, г. Д. Влахов, посетиха гр. Габрово, за да се осведомят изобщо върху стопанското положение на тоя град и да подготвят промишлената анкета, с извършването на която секретаря г. Влахов е натоварен в силата на едно решение на миналата камерна сесия и по изричното желание на габровските камерни членове.

Възползувани от случая, г. г. К. Генов и Д. Влахов са устроили в Габрово две събрания — едното от индустриалци и търговци, а другото — от представители на занаятчиите и дребните търговци. Общото впечатление от тия събрания за състоянието на стопанството в гр. Габрово е било — застой в търговията, големо въждържане и безпаричие.

В събранието на занаятчиите, между друго, било заявено, че от 100 мил. кредит, който държавата отпуска, за габровските занаятчийски била

предвидена сумата 2 мил. лв. Разпределението ѝ щяло да стане чрез местния клон на Б. Н. Б. Но понеже скъпостовия комитет при банката се състоял от хора не добре осведомени върху положението и нуждите на занаятчиите, то последните помолили Варненската търговска камара да се застъпи пред министерството, щото разпределението на сумите от отпуснатия кредит да стане от един специален скъпостов комитет, в който да участвуват и представители на занаятите. Също занаятчиите изказали желание да бъдат опростени и формалностите при отпускане на кредита.

Камарата е вече направила нужното до Министъра на финансите.

Поскъпването в България.

Под горното заглавие, г-н Н. Михайлов, н-к в Дирекцията на статистиката, пише обстоятелствата, в „Слово“ в която, между другото, казва: „Ако сведем общата консомация в отделните гредове преди 1911 год. към 100 и редуцираме стойностите в края на изтеклата година към тая основа, ще имаме следните индекси на поскъпването от 1910 до края на 1922 год.:

	до 1911	края 1922
София	100	4002
Пловдив	100	4035
Варна	100	3748
Русе	100	3936
Общо	100	3952

Това е релефната картина на поскъпването у нас. То не е спряло още. През януарий, февруарий и март сега ние имаме ново поскъпване на всички стоки и изгледи за спиране не се показват.

От всички съсловия най-трудно понасят тая скъпотия държавните и обществени служители. Тя ги мъчи и изтощава физически и морално поквава. Ето въпроса, който държавата трябва да разреши, ако иска да запази правилната си функция и авторитет.

Реколтата на зърнени храни през 1922 год.

Месечните известия на Дирекцията на статистиката дава следните вероятни резултати от реколтата на зърнени храни през 1922 год.

	засети дек.:	произв. кгр.:
Пшеница	9007259	1026148707
Ржж	1789148	189320135
Смес	881521	113360707
Ечемик	2161142	259991893
Овес	1423292	132727900
Лимец	78976	8870894
Просо	54965	6170999
Царевица	5313424	393180796
Ориз	27420	3604177
Всичко	20737153	2133376208

По осемчасовия работен ден.

Върховния съвет по труда, след продължени разисквания в повече от 10 заседания, е взел следната резолюция:

1. Осем часовия работен ден се запазва.

2. В занаятчийското производство, дето не се употребява електрическа, водна или парна сила повече от 5 конски сили, допуска се 10 ч. работен ден.

3. По отношение другите области на производството, да се назначи комисия, която да укаже подробно кога и как трябва да се приложи 8 часовия работен ден.

Производство на каменни въглища през 1922 год.

През течение на 1922 г. производството на каменни въглища в България е било:

Лигнитни кам. въглища:

От държавните мини	940,950 тона
„ частните	38,640 „
„ запазени периметри	3,730 „
Всичко лигнит	983,320 тона.

Черни кам. въглища:

От държавните мини	—
„ частните мини	41,238 тона
„ запазени периметри	5,487 „
Всичко черни въглища	46,725 тона.

Антрацитни кам. въглища:

От държавните мини	—
„ частните	508 тона
„ запазени периметри	991 тона
	1,499 тона

Или всичко кам. въгл. 1,032,044 тона.

Освен туй, имаме и едно производство от 3,378 тона кокс.

Всеруска земеделска и занаятчийско-индустриална изложба в Москва.

На 15. VIII. т. г. се урежда в Москва всеруска изложба, целта на която е: 1) да се представи положението и нуждите на средното типично стопанство, главно селското; 2) да се демонстрират образцовите и подобрени методи в селското стопанство, доколкото те са приложени в Русия; 3) да се изтъкнат перспективите в развитието на едрите колективни държавни форми на селското стопанство; 4) да се завържат по-тесни икономически и търговски връзки с другите държави.

Главния комитет по тази изложба, чрез общото кооперативно д-ство „Освобождение“, се е отнесъл до индустриалните камари у нас с молба да се заинтересуват и организират едно живо участие от страна на българското стопанство в казаната изложба.

Търговията на България с Швейцария.
Износ от България за Швейцария.

Артикули през цялата 1922 год.

	колич. в кв.	ст. в шв. фр.
Пшеница	44,639	1,411,000
Овес	1,494	37,000
Ечмик	5,177	136,000
Орези и лешници	352	28,000
Яйца	7,363	1,888,000
Плодове зеленчуци	645	34,000
Пресно розово масло	1	31,000
Всичко	59,671	3,565,000

Внос в България от Швейцария.

Артикули през цялата 1922 год.

	колич. в кв.	ст. в шв. фр.
Прежди боядисани	160	91,000
Тъкани шалове, шор- фове и други	36	98,000
Бродерии за гарнитури	15	37,000
Копринени платове	3	88,000
Други копринени ма- териали	10	108,000
Стоки от коприна и изкуствена такава	5	47,000
Плетени материали	40	38,000
Джебни часовници бр.	1,865	40,000
Бои анилинови и др.	46	44,000
Всичко	кв. 314 бр. 1,865	591,000

Земледелски бюлетини.

Варненската държавна земеделска катедра съобщава следното за състоянието на посевите, добитъка и пр. в Варн. околия за времето от 1 до 31 март 1923 год.

Състоянието на посевите изобщо добро — само тук-там повреди от голяма влага. Пролетната оран и сеидба се извърши усилено през втората половина на месеца.

Добитъкът презимува добре, въпреки тежката и продължителна зима — ще има фураж до край.

Цени: двоен декалитър пшеница 80—90 лв., ржж 63 лв., ечемик 60 лв., овес 35—40 лв., царевича 75 л., просо 85 лв., боб 10—12 лв. кгр., картофи 4 лв. кгр., лук 2 лв. кгр., чесън 12 лв. кгр., спанак 5 лв. кгр.

Месо: говеждо 28 лв. кгр., овнешко 28 лв. кгр., свинско 40 лв. кгр., агнешко 40 лв. кгр., млеко 14—15 лв. кгр. лит., сирене 40 лева кгр., кашкавал 60—80 лева кгр., масло 80—150 лв. кгр., яйца 1.50 л. парче.

Шуменската държавна землед. катедра — за време 1 до 30 март т. г.

Посевите се развиват добре, с редки случаи от измръзване по ечемичите. Състоянието на лозята също добро. Общото хранене на добитъка продължава — запасите от жърнен и тревен фураж на привършване. Цените на землед. произведения, както миналия месец.

Външната ни търговия през януарий — април 1922 год.

	внос в лв.	износ в лв.
Януарий	182727364	243838513
Февруарий	241626794	261426318
Март	328693987	327529705
Април	316964219	401955734

Търг за доставка на крини.

На 3 март т. год. в 15 часа след пладне в канцеларията на: Софийското, Русенското, Варненското, Бургаското, Пловдивското и Плевенското окр. финан. управления ще се произведе търг, с тайна конкуренция, за отдаване на предприемач доставката (направата) на 6,000 двойни декалитри (крини) и толкова стъргалки изцяло. Доставката е делима и може да се оферира и за по-малко крини и стъргалки, но не по-малко от 1000 крини и толкова стъргалки.

Приблизителната стойност на цялото предприятие възлиза на около 900,000 лв. или по 150 лв. за една крина и една стъргалка.

Поемните условия и образците могат да се видят всеки присъствен ден в горепоменатите окръжни финансови управления и в министерството на търговията и пр., централно бюро по мерките и теглините, ул. „Тодор Каблешков“ № 11.

Разпоредби на Б. Н. Б.

Българската народна банка конфискува при предявяването ѝ отбелязаните по-долу банкноти, а на предявятелите им съставя актове за преследването им по угаден ред:

100 левови от серия Д от № 201,001 до 203,000 от № 204,000 до № 210,000. Тези банкноти са откраднати, но част от тях са открити;

50 левови серия М от № 55601 до № 57,000, от № 575,000 до № 58000;

10 левови серия АИ от № 400,001 до № 401,000, от № 410,000 до 411,000, от № 420501 до № 420700.

Новите банкноти ще се приемат от Б. Н. банка при различните повреди със следния отбив;

0%, т. е. не се изплаща банкнота, която представлява парче по-малко от половината, макар и да има номерата и буквата на серията и банкноти с двата номера повредени;

50 на сто — банкнота равна на половина или повече от половина с един цял номер и буквата на серията;

50 на сто — банкнота с двата номера повредени, ако от цифрите би могло да се установи целия номер;

75 на сто — ако банкнотата е парче по-големо от нейната половина и

има запазени двата си номера и буквата на серията;

80 на сто — банкнота небрежно съхранена, или върху която е писано макар и иначе здрава.

От 16 т. м. влиза в сила новата тарифа на Б. Н. Б. Според нея, процентите се увеличават в следния размер: заеми срещу сметка от 7 на 9 на сто; заеми срещу ипотека от от 8 на 10 на сто; безсрочни влогове на банки от 3 на 4 на сто; безсрочни влогове на частни лица и учреждения от 4 на 5 на сто; срочни влогове за три години от 5 на 6 на сто; срочни влогове за 5 год. от 6 на 7 на сто; срочни влогове на благотворителни д-ва за 3 год. от 5 и половина на 6 и половина на сто; за 5 год. от 6 и половина на 7 и половина на сто.

Портото и таксите на банката се удвояват.

Таксата на удостоверения за гаранция срещу записи заповед става от 3 на 5 на сто.

НАРЕДБИ.

Министерството на финансите е издало следните наредби.

1. По търговията с чужди девизи. Всеки, който иска да купи чужди валути, е длъжен да установи пред продавача, че тия валути са за действителни нужди по следния начин: а) ако е за внос на стоки коносамент, митнишка декларация или действителна фактура; б) за пътуване извън страната — паспорт; в) за изпращане суми на студенти или други лица в чужбина — кореспонденция, документи от чужди учебни или други заведения и пр.

Всеки купувач остава отговорен за истинността на представените документи.

При купуване на валути за връщане на централата на девизите за добиване право на износ, чековете се издават само на заповед на Българската Народна Банка.

Купувачите на чужди валути за покриване на задължения срещу странство в чужда валута дават декларация в тази смисъл на продавача, и трябва при поискване да установят чрез кореспонденция, акцепт, трата и др. или чрез търговските си книги, че действително са имали такива задължения.

Банките и банкерите могат да държат чужди валути в размер, който при приключване операциите всеки ден да не надминава 15% от техния вносен капитал. Те могат да вършат арбитражи в или вън от България, но ако останат като резултат чужда валута, тя трябва да се продава съгласно наредбите.

Купуване на чужди валута по заповед и за сметка на чуждестранни фирми са позволени само ако те притежават действителни авоари в лева.

Сделките в борсата са свободни при спазване на настоящата наредба. Използването на кредита в чужди валути, за да се продават в страната се допуска. Покупката обаче, за покриването на използваните кредити, трябва да се установи по кореспонденцията и регистрите.

Българската Народна Банка, чрез своите инспектори проверява извършените комбиални сделки от банките и всички купувачи, като донася за това с актове, които праща на министерството на финансите за понататъшно разпореждане. Всеки купувач на чужда валута е длъжен при поискване да представи документите въз основа на които е купил чужда валута.

Нарушителите са наказват с затвор до 1 година или глоба от 20,000 до 100,000 лв.

На същото наказание подлежат и лицата, които разпространяват лжжливи слухове от естество да повлияят за спадането на лева.

2. Статистическото право да се събира от вносните, износните, временно вносните, временно износните, новоизносните и транзитни стоки. Обаче, при обратното изнасяне или внасяне на временно вносните или временно износните стоки това право не следва да се събира, тъй като тия формалности трябва да се считат като продължение и окончателно оформяне на временно изнесени или временно внесени стоки. На същото основание нема да се събира и таксата за теглене, мерене и броене при обратното изнасяне или внасяне на временно вносните и временно износните стоки.

3. Пред вид че някои търговци и комисионери, възползвани от обстоятелството, че колетите се отварят в отсъствието на респективния оценител, изваждали от някои колетите част от съдържанието им и го поставяли в други, съдържащи еднородни стоки, та когато оценителя преглежда тия последните колети да констатира, че те съдържат разнородни стоки и да събере митото им върху реалното нето, вместо върху легалното нето тегло. Министерството на финансите е наредило да се запрети на оценителя да дават нареждане за отваряне на стоките в тяхното отсъствие. За в бъдеще отварянето да става обезателно в присъствието на оценителя, който веднага след отварянето да пристъпва към преглеждането на стоките, без да отлага това за друг път.

4. Предписва се на управителите на митниците да вземат всички мерки да се изпълнява правилника за митнишките посредници по отношение на служащите при митнишките посредници, като не им се позволява да извършват друга, освен работата, предвидена в същия правилник.

5. Курсът, по който се събират в митниците митата и другите берии остава до края на м. март 1923 година досегашния, т. е. за всеки сто лева златни, ще се плащат 1500 лева в банкноти.

6. За работниците при митниците. Пред вид на това, че от работниците при митниците зависи твърде много, да бъдат запазени разтворените и приети от митниците стоки от повреди, кражби и пр., че за да се отбегнат или намалят до минимум тия нежелателни случки, покрай добросъвестността на работниците, играе роля и държанието им материално отговорни за евентуалните повреди и пр. на съхраняваните в митницата стоки, министерството на финансите е наредило да се образува при всяка митница фонд, като се одържа за тая цел 3% от получаваното възнаграждение от работниците, който фонд да служи за изплащане на повреди, кражби и пр., в случаите, когато от разследването се установи, че за извършването им са виновни изцяло работниците; а когато те имат част от тая виновност, от същия фонд ще се изплаща съответната на виновността им сума.

Казания фонд може да служи и за купуване сечива и уреди за работниците, а когато бъде засилен и за даване помощ на болни работници при митницата.

Занаятчийски отдел.

Из занаятчийската анкета.

Занаятчиите пред празниците.

Подпредседателя на нашата камара г. Серафимов и началника на занаятч. бюро при същата, г. П. Пенев, непосредствено пред великденските празници предприеха малка обиколка из някои градове в района на камарата, с цел да се осведомят върху положението на разните занаяти през най-важния сезон за повечето от тях, а същевременно да вземат участие и в свършения 8 месечен курс по *железарство* в гр. Шумен, в двумесечния курс по *модерното обушарство* в гр. Е.-Джумая и двумесечния — по *модерното кройчество* на мъжки и детски дрехи в гр. Попово.

Общо заключение: сравнително миналите години, пазаря много по-слаб, голямо въждържане, ограничени поръчки. Даже в първостепенни занаятчийски работилници — шивашки и обушарски, напоследък работата се е едва малко позасилила, но в всеки случай не до там, за да може да „храни“ и жертвия сезон. Надявайки се на празниците, занаятчийството се е запасило с достатъчно сурови материали, като е ангажирало в тях на само собствен капитал, но повечето са подписали и полици за доста големи суми и с падежи около празниците. Поради слабия пазар на очакваните поръчки, по-голяма част от така приготвените сурови материали стоят, а другите са преработени в готова стока. След като са изчерпани и последни средства за работнически заплати и надници, занаятчиите недоумяват как ще излязат от това трудно положение, да продължат по-нататък своето производство — да посрещнат полици, поддържат работници, дюкян и дом.

Положението става още по-тягостно, като се има пред вид и падането на чуждата първостепенна валута, и покачването на нашия лев, което ще причини в недалечно бъдеще известно поевтиняване на повечето от суровите материали, с което занаятчийството се е запасило, а следователно спадане цената и на занаятчийските произведения. Очакваното поевтиняване е твърде много допринесло за тая застой, макар и занаятчиията да се е ограничил с минимум печалби, само и само да си създаде по-вече работа. Така например: в Ески-Джумая, а и в Попово обушаря изпълва поръчки за обуца — боти от шевро и бокс черно от 500 до 550 лв., цветни от 550 до 600 лв., лачени дамски пантофки от 350 до 450 лв., а шивача за шев на мъжки костюм взема от 600 до 700 лв., с всички негови спомогателни материали.

В свързка с това и занаятчийските работници са извънредно слабо платени. Максималните надници достигат до 45 лв. — а месечарите до 700 лв.

По-добре са занаятчиите дърводелци, както мебелиерите, столарите, така и строителите, работния сезон на които тепърва настъпва.

Дърводелците и кооперациите.

(кореспонденция от Н. Ив. Кънев—Търново).

Непосредствено след войната този занаят даваше добра работа и доходност на дърводелците. Това се дължи в значителна степен на затворените граници и изолираността на България от чуждия търговски

свят, вследствие което чуждите дърводелски стоки не дохождаха и нуждите се задоволяваха от местно производство. Това, обаче, няма да остане за дълго така. При възстановени нормални търговски сношения с целия свят, тогава у нас ще нахлуят чужди дърводелски стоки, модерно обработени, при по-висока техника и следователно по-конкурентноспособни в сравнение с нашето местно производство. Тогава дърводелският занаят ще трябва да преживее крах. За това бъдещо време нашите занаятчийски дърводелци не мислят. Те работят и живеят днес за днес. За утре не мислят. Явно погрешно разбиране. Нашите занаятчийски дърводелски работилници ще противостоят на чуждата и местна фабрична конкуренция, само ако се модернизират. А това ще стане само с просвета и усъвършенстване на занаята и с нови модерни инструменти и машини. Първото условие може да се удовлетвори от камарата или занаятчийското сдружение, като се уреждат периодически курсове по дърводелство. Второто условие, обработване с модерни инструменти и машини, може да бъде удовлетворено единствено само чрез кооперацията.

Голяма мъжа би представлявало за един модерен дърводелец, който е усвоил, разбира и иска да прилага всички нови начини за работа в занаята си и поради липса на пари не е в състояние да си набави нужните модерни инструменти и машини. Тук кооперацията му се притича на помощ. И действително, ако в един град 15—20 души дърводелци нямат пари всеки по-отделно да си купи машини и по-големите инструменти, то всичките, като се сдружат в кооперация, могат да си купят една машина, която да обслужва всички, както и по-големите инструменти. Тогава те ще обработват своите произведения с такива машини, както българският или чуждестранен фабрикант и следователно на пазаря ще бъдат на еднаква нота при едни и същи условия и еднакво конкурентноспособни.

Същото може да се каже и за доставката на суровия материал за обработване—чам, орех, бук, брест и пр. Дребните занаятчийски работилници да купят цял вагон направо от там, где струва по-евтино и где продават само на вагони. И затова те купуват от търговските складове много по-скъпо и лоша стока. Ако, обаче, те се сдружат в кооперация, те ще купуват на вагон, ще си го разпределят и ще им струва по-евтино.

Тук вече се обмисля въпроса за

основаването на една дърводелска кооперация за доставка на машини и материали.

Сарачите в Шумен.

Ето един занаят, който не е пострадал от занаятчийската криза, запазил си е жизнеспособността и посгоянно напредва. В турско време, както и много години след освобождението, в града сарачи бяха само турци. Те грижливо отбегваха да приемат чираци от друга народност. Едва през 1900 год. се установи първия българин-майстор, който предаде занаята на други сънародници. Тези нови занаятчийски днес надминаха турските майстори по качество на изработената стока. Сега в града има близо 50 дюкяна—сарачки работилници. В всяка работилница главния работник е майстор-господар, който си служи с 1—2 чирака—ученика и 1 калфа. В никоя работилница няма наети работници.

Покрай тези чисто сарачки работилници в града се поддържат още 4—5 други работилници, в които се приготвят изделия от плът (кече), необходими за сарачите. Също има 4—5 други работилници, които приготвят дървената част на хамутите. Семерджийският занаят почти изчезна.

Главните сарачки изделия са конски снаряжения, а най-много конски хамути. Приготвят се и седла, но в малки количества. През 1905 год. търговската камара откри курс за изработване на по-изящни кожени изделия—офицерски седла, куфари, чанти и др. Всички майстори-сарачи са изучили занаята чрез дълга практика по стари начини. Този занаят, понеже има добро бъдеще, привлича по-интелигентни ученици—чираци, свършили най-малко трети гимназиален клас. Самите майстори не приемат малограмотни момчета.

Вложен капитал в инвентар в една средня работилница достига до 20,000 лв. и обръщателен до 50,000 лв.

Кредит. Сарачите минават за солидни занаятчийски и се ползват с по-голямо доверие между търговците, които по-охотно им дават стока на почек. Повече от майсторите си служат с собствен капитал (сериия) около 30,000—40,000 лв. Сарачите чувствуват нужда от кредит, особено когато настъпи сезона да се купуват сурови говежди кожи. Който майстор в това време разполага с повече капитал, най-много използвав случая да се снабди с евтин суров материал, който сам приготвя (щави), или го дава на местните кожари.

Неопределените данъци и наеми

смушават и този занаят. Един майстор плаща средно годишно около 5,000 лв.

Пазар. Сарачкият занаят, като задоволява нуждата на града и околността, той е и единичния, който проважда готова изработена стока за по-далечни пазари и панаири. Ако биха имали достатъчно кредит, биха изработили двойно повече стока, която ще намери веднага купувачи. По-заможните майстори изработват големи количества стоки и сами я носят по панаирите. Града се посещава от външни търговци, които събират стоки за износ.

Опит за кооперация сарачите не са правили. Особно турците, които са болшинство, не се поддават на тази агитация. Всеки майстор грижливо пази независимостта си. Послабите майстори приемат работа в своите работилници от заможните, когато наближи панаир.

Нужди. Сарачкият занаят може да се развие и много да напредне, като му се организира достатъчен кредит и се упъти в по-модерна насока. Те имат нужда от майстор да им устрои курс.

Консулски доклади и кореспонденция.

ЦАРИГРАД.

Българската легация в Цариград, в седмичния си бюлетин от 2 април т. г. съобщава следното за положението на цариградското тържище и цените на разните произведения за времето от 25—31 март 1923 г.

1. Положението на Цариградското тържище.

Изтеклата седмица на Цариградското тържище беше доста безпокойна за нашата износна търговия. Един по един се пресушават корените, които нашата търговия пускаше тук. След брашното, дойде ред и на най-сигурния ни износен артикул: житото и ечмика. Причините са главно от три характера: стопанско-икономически, стопанско-политически и финансов. Когато в по-първите бюлетини се говори за брашното, изтъкнаха се стопанско-политическите причини, които са резултат на стопанската политика на турската държава. Икономически причини са слабата ни конкурентна способност по отношение на Тракия, а главно на тѣй далечната Америка. Добре поне, че за сега от Ромъния не се внесе жито. Финансовия характер се заклочава в силното колебание на борсата. Нашия лев за регистрира голямо подобрене, с повече от 25% в продължение на

дни, а не на седмици, когато цените останаха почти неизменни или едно повишение с незначителен процент. Българския търговец е лишен от възможността тук да балансира печалбата си или загубата от изменението курса на лева по проста причина, че липсва такъв регулатор — една солидна банка с български капитали.

През тази седмица са внесени от България с пар. „Цар Фердинанд“ — 1497 тона жито, а с пар. „Кирил“ — 194 тона. Първата партия от „Цар Фердинанд“ в по-голямата си част е била продадена а ливре и ако търговците сж сжумели да се покрият с българска валута своевременно, не биха имали загуба, но тия които не сж имали тази възможност или сж предполагали една спекулация с лева, сж загубили несъмнено чувствително. Стопаните на стоките с втория параход и те едва ли сж видели някакви облаги, но добре е, че това е било само малка партия. Бързото подобрене на нашия лев направи невъзможно сключването на по-сериозни сделки, с партии, които нямат даже и 100 тона. Затова, в зависимост от тия финансови причини, прояви се силното икономическо надмощие на Америка с житата си и на Румъния с ечмика си. Цените на българските жита в Цариград се движиха от 11½—12—12½ оката обезмитени, а сиф от 9¼ до 9¾ гроша оката. Туй положение направи българските експорттори безучастни в пияцата и в търга на турско то правителство за доставка на 3000 тона ечмик сиф Измид и 3000 тона сиф Смирна. Ечмика ще се вземе от Румъния на верно, а житото от Америка. През тази седмица има сключена сделка с Америка а ливре за 6000 тона жито по 5.20 до 5.30 долара за 100 кгр. сиф Цариград.

Кашкавал. Стокът му е доста чувствителен още, но все пак се забелязва едно оживление, почва да се търси, както в тукашната пияца, тъй и за Александрия.

Агнешко месо. Забелязва се едно спадане на цената му. Причината е тази, че турските власти до сега забраняваха да се колят агнета по-малки от 4—5 кгр.

Пристигания и цени:

Храни: Жито: Пристигнали от България: 1691 тона; от Тракия: — 160 тона.

Цени: Българско, обезмитено от 12 до 12½, насипано. Тракийско, обезмитено от 11 до 11¼ насипано.

Ечмик: обезмитен насипан, оката 6¾ до 7 гроша.

Ржж: обезмитена, насипана, оката 7½ до 7¾ гроша.

Царевича: обезмитена, в човали насипана 6½ гроша оката.

Брашна: никакви пристигания.

Цени на други стоки.

Месо: Овнешко: 1 к. соват оката 140—145 гр. с 13% скonto.

Овнешко 2 к. соват, оката 130—135 гр. с 13% скonto.

Агнешко: 1 кач. оката 100—110 гроша.

Говеждо: 1 кач. оката 80—82 гр. 2 „ 72—78 гр.

Кози: оката 75—82 гр. с 13% скон.

Свинско: оката 90—92 гр.

Биволско: 1 кач. оката 65—70 гр. 2 „ 60—65 гр.

Кашкавал: балкански транзит оката 95—105 гр.

Полубалкански, транзит оката 85—90 гр.

Фасул: транзит, бжлг. ока 12½ гр. Ипек „ 32 гр.

Дървени вжлица: на едро оката 4—5 гроша.

Цени на брашната:

Българско 00 (Варна) торбата 63 кгр. 1000 гр. Местно: трак. жито торбата 72 кгр. 860 гр. От българско жито торбата 72 кгр. 930—950 гр. Австрийско „Вест“ торбата 63 кгр. 1040 гр.

Пристигнали български:

Пар. „Цар Фердинанд“ на 25. III. 1923 г. с

Жито	тона	1437.—
Кашкавал	кгр.	3170.—
Вола	глави	52.—
Овце	„	52.—
Агнета	„	46.—

Пар. „Кирил“ на 29. III. 1923 г.

Лук	тона	194.—
Вола	кгр.	1500.—
Свини	глави	43.—
Бира	„	94.—
Семена	тона	3850.—
	кгр.	679.—

Движение на параходите.

Пристигнали параходи:

От миналата седмица:

Пар. „Кирил“ с: празни торби 1060 кгр., олово 1750 кгр., манифактура 346 кгр., ориз 10197 кгр., масло дървено 3000 кгр., маслини 4000 кгр., памучни преди 265 кгр., кабот 310 кгр.

Пар. „Луи Фрейсине“ с: манифактура памучна 1570 кгр., книга 129 кгр., рициново масло 1536 кгр.

Пар. „Леополит“ с памучна прежда 119,807 кгр., порцелан 1235 кгр., памучна различна манифактура 89941 кгр.,

родиятор 550 кгр., бронзови чешми 7 кгр., коси 1793 кгр., асбест 260 кгр., галантария 185 кгр., гутаперкови канши 461 кгр., стжклария 6948 кгр., дрогерия 350 кгр., гума лак 88 кгр., сжрнове 1517 кгр., памучни конци 343 кгр., сухи кожи 1669 кгр., гйон 896 кгр., електрически материали 50 кгр., ориз 5,000 кгр., железария 160 кгр., агнешки кожи 372 кгр., електромер 5 кгр., гумени артикули 49 кгр., анилинови бои 738 кгр., ютени торби 11421 кгр., сламени шапки 1454 кгр., копчета 425 кгр., магнесия 184 кгр., вжжа 9848 кгр., сламени плитки 459 кгр., вата 1725 кгр., зебло 3976 кгр., солени сардели 4400 кгр., макарни 457 кгр., манифактура 1033 кгр.

4. IV. пар. „Бормида“ под италианско знаме с 172,691 кгр. разни манифактурни стоки и пр.

5. IV. „Алфа“ под датско знаме Пар. „Кенмор“ под английско знаме с 178,450 кгр. разна стока.

Пар. „София“.

7. IV. пар. „Андапузиян“ под англ. зн. Пар. „Албано“ под итал. знаме.

Пар. „София“.

8. IV. „Гашайн“ под итал. знаме.

Пар. „Апарат“ под персийско знаме.

Пар. „Бжлгария“ под бжлг. знаме.

10. VI. пар. „Уест Ирмо“ под американско знаме.

11. VI. пар. „Ситра“ англ. знаме.

Заминали параходи:

3. IV. пар. „Тома Фукс“ с 450,000 кгр. храни.

пар. „Варна“ под бжлг. зн. с. 90 хиляди кгр. жито, 30000 кгр. боб и 60000 кгр. царевича за Солун. 15000 кгр. жито насипано за Митилин. 32000 кгр. боб и 32000 кгр. трици за Хиос. 60000 кгр. брашно за Кавала. 120000 кгр. дрянови пржчки за Александрия и 140000 кгр. боб и 25000 кгр. овес за Пирей.

пар. „Бжлгария“ бжлг. зн. с 45000 насипано жито за Цариград.

пар. „Иони“ с 3,141,655 кгр. разни храни.

пар. „Анри Фрайсине“ с 311908 кгр. разни храни.

4. IV. пар. „Розенбург“ с 27000 кгр. разни стоки.

пар. „Бормида“.

6. IV. пар. „Фиуме“ с 490000 кгр. храни.

пар. „Хони“ под грузинско знаме с 45000 кгр. сено за Цариград.

пар. „Египтян“.

7. IV. пар. „Гослар“.

пар. „Луи Фрейсине“ с 5799 кгр.

9. IV. пар. „Алфа“ с 130,714 кгр.

разни стоки.

пар. „Кенмор“.

пар. „София“.

Очакват се да пристигнат параходи:

Агенция „Х. Пайнурич.“

пар. „Сулина“ кжм края на този м-ц.
пар. „Полюкс“ кжм 25 т. м.

Агенция „Лойд Триестино.“

пар. „Абация“ кжм 22 т. м.

Агенция „Братия Раделия.“

пар. „Исни“ от компания „Паке“ отплува на 3 т. м., като натовари 3,000 тона зърнени храни 1100 каси яйца и др. за Марсилия.

пар. „Алфа“ от Д-во „Дойче Ориен Линне“ отплува на 5 т. м. с 130 тона кюспе и др. за Хамбург.

пар. „Госпар“ след като разтовари 500 тона разнородна стока от Хамбург, Бремен и Щетин отплува на 5 т. м. за Кюстенджа

s/s „Ladla“ от компания „Паке“ се очаква, идящ от Цариград на 14 т. м. и ще товари зърнени храни, яйца и др. за Марсилия.

пар. „Египтиан“ пристигнал на 3 т. м. отплувал на 5 т. м. разтовари 260 тона.

s/s „Andalusian“ пристигнал на 8 т. м. отплува на 11 т. м. разтовари 300 т.

s/s „Mardinian“ очаква се на 13 т. м. със 100 тона.

s/s „Grodno“ очаква се кжде 25 т. м. с неизвесно количество стока.

Агенция „Братия Трояно.“

Пар. „Florapark“ се очаква се да пристигне кжм края на този месец идящ направо от Анверс, Ротердам, и Хамбург с неизвестно количество стоки.

Агенция „Дюрони & Раделия“.

Пар. „Jaegue Fraissinet“ се очаква на 20 април идящ от Марсилия и Генуа — ще разтовари разни колониални стоки и манифактура и ще тржгне за Браила.

Пар. „Louis Fraissinet“ се очаква кжм 18—20 април от Бранла — ще товари за Марсилия.

Пар. „Jean-Jacques“ се очаква кжм 25 април идящ от Марсилия и Генуа — ще разтовари разни колониални стоки и манифактура и ще тржгне обратно за Марсилия, за гдето ще товари храни и яйца.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

11 април 1923 год.

Стремителното спадане на чуждата валута продължава с същия темп, а от тук и усиляването се смущение у всички търговско-индустриални и производителни среди. Търговията е почти замряла. Особено

рисковано е положението на търговците на зърнени храни и варива.

Верно е, че от като започна силното спадане на чуждата валута вътрешността не се явява на пазаря да закупва с жървата охота разни колониални и манифактурни стоки, ала верно е също тъй, че и последната не може да изнесе никакви зърнени храни за продаж. Положението става застрашително и върху него настъпва момент да се замислим.

Колониал. Празниците с нищо ново не можаха да ни зарадват. Те само допринесоха за усиляването застоя в пиящата. Сведенията от странство тоже регистрират едно затишие. Под влиянието на туй състояние на работите и в нашата пияща се констатира едно омекване в цените. Приблизителните цени на разните артикули през отчетната седмица са следните:

Захар ситна 34⁸⁰—35 лв., захар на бучки 38 лв., кафета 79—83—85 лв., ориз пловдивски 23 лв., ориз жевуевски 22 и ориз английски 19—20 лв., дървено масло 65—67 лв., сапун бял 34—35 лв., марсилски 1000 лв., чер пипер 58—60 лв., червен пипер 25—26 лв., чай 160—180—200 лв., свещи 38—56 лв., нишаджър 43—46 лв., нафталин 22 лв., стипца 11·50—12 лв., фастжци червени 34—35 лв., син камжк 20·50 лв., сардели 1800—2100 лв., джамове белгийски 1000 и от 40 цола на горе до 1500 лв., калай английски 180 лв., книга амбалажна 15·50—17·50 лв., леблебии 21—22 лв., рафия 16—18 лева.

Преди и манифактура.

Застоя продължава. Цените отбелязват нови спадания. Приблизителните цени днес са следните:

Прежда пресукана англ. 700 лв., прежда пресукана итал. Америка I 660—670 лв., прежда пресукана италианска II 550—570 лв., прежда сулан италианска 530 лв., прежда боядисана индиго I кжврак 930—950 лв., прежда боядисана индиго I сулан 680—700 лв., кастарлия кжврак английска № 8, 10, 12, 14, 18, 24 от 850—950 лв., кастжрлия сулан 600 620 лв., хасета 32—40 лв., кабот американски 38 лв. ярда, басми английски 26—33 лв., холандски 37—38 лв., зефир 35—40 лв., сатен 40—55 лв., док 40 лв., кеневир 22 лв. бархети 30—40 лв., язми 17—25 лв., пике 40—45 лв., памучна материя 40—50 лв., фистанлжци 40—55 лв.

Платната и оксфортите на фабрика „Текстил“ без промени.

Железария. В странство се констатира малко затишие. Работите в

тукашната пияща са слаби, тъй като и строителния сезон не е настъпил. Настоящата седмица се открива с едно малко спадане. Днешните цени са приблизително следните. Путрели 8·50—9 лв., обло 10—10·50 лв., чемберлик 12 лв., Шведско 16·50—17·50 лв., шини 9 — 9·50 лева, подковно 11—12 лв., тел бодлив 19—20 лева, гвоздеи 17·50 лева, ламарина черна 12—14 лв., галванизирана 24—25 л., стомана в каси 30 — 35 лева, цинк 40—42 лв., бакжр 90—95 лева при всичко, че в Англия се продава 120 лири.

Дървен строителен материал. Греди чамови 1500—1600 лв., джски чамови 2100—2200 лева, джски чамови бжлгарски 1—1½ см. 2400—2500 л., летви чам. бжлг. 1600 — 1800 лева кубика.

Варненска стокова борса.

11 април 1923 г.

Положението. Пристиганията, поради силното спадане в цените на всички зърнени храни, през последните дни са съвършено ничтожни. Борсата е почти в бездействие. Сведенията от странство, независимо от спадането на чуждата валута, продължават да са все по-обезпокоителни. Под влиянието на туй тревожно състояние на работите, купувачите в нашата стокова борса са изгубили всяка охота за работа.

Днес на борсата бежа изложени 9 вагона царевича, продадени по 360 лв. сто кгр. Спадане 30—35 лв. на % кгр. Зимница само 1 в. и той остана непродаден, поради предлагане низка цена 540—545 лева за сто кгр.

Особно силно е спадането в цените на варивата. Няколко парчета леща изложени на борсата останаха непродадени, тъй като не добиха по-висока цена от 525 лв. за сто кгр., а за изложения един вагон боб почти не се яви купувач. Фий изложен един вагон остана непродаден, защото за него нема никакво търсене.

Печатарска Производителна Кооперация

„ЕДИНСТВО“

наемател на

ПЕЧАТНИЦА „ЗОРА“

ВАРНА.

Приема да печата всички видове търговски и банкови книжа, тефтери, бланки, плика, фантури; учебници, списания, вестници, брошури и др.

Работа чиста, бжрза и навременна.

АКЦ. ТЪРГОВ. И ИНДУСТРИАЛ. Д-ВО., ЗОРА

—⇒ РАЗГРАД ←—

Основен капитал: зл. лв. 4,000,000

За телеграми: „ЗОРА“

Телефон № 18.

ИЗВЪРШВА всички банкови операции.

ПРИЕМА влогове срочни и безсрочни и по спестовни книжки.

ТЪРГОВИЯ на зърнени храни и варива, колониал и манифактура на едро.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО и **КОНСИГНАЦИЯ**.

КОРЕСПОНДЕНТИ във всички по големи градове в царството.

2—5

СИН КАМЖК 99°

Най-добро качество, отсят без сито, тъмно-син цвет, анализиран в Държавната Лаборатория,

ДОСТАВЯТ:

БРАТА ЛЗМАНОВИ СТ.-ЗАГОРА

всяко време и всякакво количество, франко всяка гарз, по цена по-ниска от всяка конкуренция.

6—8

Пивоварно Д-ство „ГАЛАТА“

ВАРНА.

ПРЕПОРЪЧВА най-вкусното и пивко ПИВО „ГАЛАТА“

3—4

КРЕДИТНА БАНКА

Варненски клон

ТЕЛЕФОН № 116.

ЦЕНТРАЛА--СОФИЯ.

Телефон № 463.

КЛОН--РУСЕ.

Телефон № 235

Капитал 10,000,000 лева.

Извършва всички банкови операции.

Приема влогове срочни и безсрочни, както и по спестовни книжки на **износни цени.**

5—10

Хамбург-Черноморско Търговско Д-во
ХАМБУРГ — (Граскелер 6).

Доставлява всички технически

**ХИМИКАЛИ, ЕКСТРАКТИ,
МАСЛА, СМОЛИ И ДР.**

ГЕНЕРАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО ЗА
БЪЛГАРИЯ

Василев & Кожухаров

СОФИЯ.

„Лавеле“ № 33.

Телегр. адрес:

„Панко“

Телефон №

1568.

4—6

Ботю Т. Лулчев & Ив. Николов

ВАРНА

РАЗПОЛАГАТ С:

Гвоздеи телени и подковни, **ориз, рафия, син камъни, олово, нафталин, джамове** белгийски, **безир, бои, бои за безир, сапуни, сода** каустик, **масло** соя, **сардели** портогалски и **риби** солени салйотки и **сардели** в варелчета и др. **колонииални стоки.**

1—3

„РАДИО“

Акционерно Дружество за Вътрешни и Международни Транспорти.

За телеграми: „Апед“

ВАРНЕНСКИ КЛОН.

Телефон № 160.

РАЗПОЛАГА със свободни складове в самата
търговска пияца, които туря на разположение
на клиентите си и на г. г. търговците при

цени и условия най-износни.

Комисиона, Експедиция, Обезмитване и Антрепозит.

2—3

Васил Кузов – Варна

МАНИФАКТУРА

И

Байерови анилинови бои

НА ЕДРО

За телеграми: „КУЗОВ“.

2—2

Печатарска Производителна Кооперация

„ЕДИНСТВО“**ВАРНА**

Телефон № 121.

Варна, Март 1923 год.

П. Г.

Чест имаме да Ви съобщим, че от 1 февруари 1923 год. основахме във Варна

Печатарска Производителна Кооперация **„Единство“**

зарегистрирана при Варненски окръжен съд
с определение № 819 от 22 март 1923 г.

която ще се занимава с печатането на всички видове печатни произведения, като търговски и канцеларски книжа, бланки, фактури, плика и др. Учебници за класните и основни училища. Нотно пение, афиши и пр. За тази цел кооперацията ни от 15-я февруарий т. г. нае единствената в града ни модерна и добре уредена печатница „Зора“ ул. Пиротска, 21.

Членовете-кооператори като дългогодишни и опитни печатарски работници сж достатъчна гаранция за изработката, акуратността и чистотата на дадената ни работа.

Кооперацията ще се управлява и представлява от управителния ѝ съвет г. г. Марин Арабов, Петр Михайлов и Никола Д. Левски, а всички полични и парични вземания и давания се подписват, съгласно устава, най-малко от двама членове на управителния съвет.

Като се надяваме, че ще бъдем удостоени с Вашето внимание, молим приемерте нашите отлични към Вас почитания.

От управителния съвет.**20,000 килограма 20,000**

Производителната
Кооперативна Банка
„Тютюнопроизводител“

продава на склад **(20000)**
двадесет хиляди килограма

ТЮТЮН
от реколтата 1922 г.,
много хубав.

Желающите да го купят да
се отнесат до
кооперацията в село Новачене,
Орханийска околия. 2—2

СИМЕОН СИМЕОНОВ**ВАРНА.**

За телегр.: Симеонов.

Телефон № 22

КОМИСИОНА**ЕКСПЕДИЦИЯ****ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО****ОТДЕЛ КОМИСИОНА****ЗЪРНЕНИ ХРАНИ И ВАРИВА**

Дава бързи информации и прави
най-големи улеснения на
клиентите си.

4—5

Н. Хр. Ючормански**Анц. Д-во — Варна.**

ПРЕДЛАГА на най-износни цени
франко склада Варна:

1. **Германски гвоздеи** при размери: 65/180, 60/170, 55/150, 55/140, 50/130, 50/120, 48/110, 46/100, 42/90, 38/80, 34/70, 31/70, 31/60, 28/60, 28/50, 25/55, 25/50, 22/40.

2. **СЯРА** на прах първокласна.

3. Аржентински кристализиран **Гебрахов Екстракт**, танин 68%, в торби от по 40 кгр.

4. Реномирани **електрич. крушки „ЕДИСОН“** — 120 волта, 10, 16, 20, 25 и 32 свещови.

5. Германски едномезжни плугове марка **„Балкан“**.

В скоро време ще разполага с **Белгийски джамове**.

За подробни сведения до Дружеството — Варна. 4—5